

PRILOGA 1

Navodila in šifrant za določanje posameznih značilnosti stanja gozdov, njihovega usmerjanja in spremljave poseka

a) Debelinski razredi:

- Debelinski razredi so: I: 10-19 cm; II: 20-29 cm, III: 30-39 cm, IV: 40-49 cm, V: 50 in več cm;
- Razširjeni debelinski razredi so: A: 10-29 cm; B: 30-49 cm; C: 50 in več cm.

b) Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev so:

1. mladovje, ki obsega mlade razvojne stopnje sestoja, ki niso pod zastorom starejšega drevja, do vključno letvenjaka, pri čemer je zgornja meja za letvenjak pod 10 cm srednjega premera dreves v vladajočem in sovladajočem položaju;
2. drogovnjak - sestoj s srednjim premerom drevja v vladajočem in sovladajočem položaju od 10 do pod 30 cm, podmladek pa ne presega 35% pokrovnosti;
3. debeljak - sestoj s srednjim premerom drevja v vladajočem in sovladajočem položaju nad 30 cm, podmladek pa ne presega 35% pokrovnosti;
4. sestoj v obnavljanju - presvetljen sestoj v razvojni stopnji debeljaka, izjemoma tudi drogovnjaka, pri katerem podmladek presega 35% pokrovnosti oziroma pri katerem naravna obnova ni vprašljiva;
5. dvoslojni sestoj - sestoj z dvema slojema, pri čemer je spodnji v razvojni stopnji drogovnjaka;
6. posamično do šopasto raznomerni (tudi prebiralni) sestoj - sestoj, v katerem se na skoraj celotni površini posamično ali šopasto vrašča podmladek in srednje staro drevje;
7. skupinsko do gnezdasto raznomerni sestoj - sestoj, kjer se razvojne stopnje izmenjujejo v velikosti skupin in gnezd;
8. panjevec - sestoj panjevskega porekla, ki ni prerasel faze drogovnjaka;
9. grmičav gozd - sestoji na rastiščih z zelo majhno proizvodno zmogljivostjo v pogledu količine in kakovosti lesa;
10. pionirski gozd z grmišči - sestoji mlajših sukcesijskih stadijev.

Podmladek iz prejšnjega odstavka zajema mlade razvojne stopnje sestojev (do vključno letvenjaka) pod zastorom matičnih dreves, ki bodo v skladu z gozdnogojitvenimi cilji gradile nov sestoj, v primeru skupinsko do gnezdasto raznomernih sestojev pa se v podmladek štejejo tudi povsem sproščena gnezda ali skupine mladih razvojnih stopenj.

c) Sestojni sklep je:

1. tesen;
2. normalen;
3. rahel;
4. vrzelast-pretrgan.

č) *Ohranjenost gozdov* se določi z ozirom na delež drevesnih vrst, ki so naravni sestavi gozdne združbe tuje ali so redko prisotne, in sicer:

1. ohranjeni - tuje ali redko prisotne drevesne vrste je do 30%;
2. spremenjeni - tuje ali redko prisotne drevesne vrste je 31 do 70%;
3. močno spremenjeni - tuje ali redko prisotne drevesne vrste je 71 do 90%;
4. izmenjani - tuje ali redko prisotne drevesne vrste je več kot 90%.

d) *Zasnova sestojev* se določa za mladovje oziroma podmladek ter drogovnjake, in sicer po naslednjih merilih: bogata (1) - nad 80%, dobra (2) - 61-80%, pomanjkljiva (3) - 41-60%, slaba (4) - do vključno 40%:

- površinskega deleža ustrezne vrstne sestave in kakovosti - pri mladju in gošči;
- deleža nosilcev funkcij - pri letvenjakih in drogovnjakih.

e) *Negovanost sestojev* se določa za vse zgradbe gozdov, razen za panjevce, grmičave gozdove in pionirski gozd z grmišči, in sicer:

1. negovan sestoj: negovanost sestoja omogoča doseganje rastišču in zasnovi sestoja primernih ciljev;
2. pomanjkljivo negovan sestoj: negovanost sestoja le deloma omogoča doseganje rastišču in zasnovi sestoja primernih ciljev;
3. nenegovan sestoj: sestoj ni dovolj negovan, da bi lahko bile dosežene ustrezna pestrost, stabilnost in kakovost sestoja;
4. nenegovan ogrožen sestoj: sestoj je zaradi nenegovanosti ogrožen, ukrepanje je zelo nujno.

f) *Kakovost sestojev* se oceni na stalnih vzorčnih ploskvah za vsako drevo, debelejše od 30 cm, po tehle kriterijih:

1. odlična, če je v prvem delu drevesa les kakovosti F, L ali ŽI, v drugem delu pa les kakovosti vsaj ŽII;
2. prav dobra, če je v prvem in drugem delu drevesa les kakovosti ŽII (oziroma je ob boljši kakovosti prvega dela lahko slabši drugi del);
3. dobra, če je v prvem delu drevesa les kakovosti ŽII, v drugem delu pa les kakovosti ŽIII ali P;
4. zadovoljiva, če je v prvem in drugem delu drevesa les kakovosti ŽIII ali P (oziroma je ob boljši kakovosti prvega dela lahko slabši drugi del);
5. slaba, če je v prvem delu drevesa les kakovosti ŽIII, P ali slabši, v drugem delu pa industrijski les ali les za kurjavo.

Pri iglavcih je prvi del deblo v spodnji tretjini drevesa in drugi del deblo v srednji tretjini drevesa, pri listavcih pa je prvi del deblo v spodnji četrtini drevesa in drugi del deblo v naslednji četrtini drevesa.

g) *Poškodovanost sestojev* zajema poškodovanost debela oziroma koreničnika, poškodovanost vej v krošnji in osutost krošnje. Stopnja poškodovanosti se določi z deležem dreves s hujšo poškodbo.

Pri debelu in koreničniku se šteje za hujšo poškodbo, če je lubje odstranjeno na več kot treh (3) dm², pri poškodovanosti vej v krošnji, če odlomljena vrh ali veja po debelini presegata petino premera drevesa na prsni višini, in pri osutosti krošnje, če je osute več kot 60% krošnje in je drevo še živo.

h) *Tip drevesne sestave gozdov* se določi po naslednjih merilih:

	Tip drevesne sestave gozda	Pogoj - delež (v %) od LZ (m ³ /ha)
1	Hrastovi gozdovi	hrast > 75%
2	Gozdovi bukve in hrasta	bukev +hrast > 75% in hrast 26%=<75% in bukev 26%=<75%
3	Bukovi gozdovi	bukev >75%
4	Drugi pretežno listnati gozdovi	če niso izpolnjeni pogoji pod 1-3 in je listavcev>75%
5	Gozdovi bukve in jelke	jelka+bukev>75% in jelka 26%=<75% in bukev 26%=<75%
6	Gozdovi bukve in smreke	smreka+bukev>75% in smreka 26%=<75% in bukev 26%=<75%
7	Jelovi gozdovi	jelka>75%
8	Smrekovi gozdovi	smreka>75%
9	Borovi gozdovi (razen rušja)	bor (razen rušja)>75%
10	Rušje	rušje>75% površine
11	Drugi pretežno iglasti gozdovi	če niso izpolnjeni pogoji pod 5-10 in je iglavcev>75%
12	Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	vsi drugi gozdovi, pri katerih niso izpolnjeni pogoji pod 1-11

i) Skupine gozdnogojitvenih smernic, ki se določajo po sestojih, so:

1. obnova s sadnjo oz. setvijo;
2. nega mladja in gošče;
3. nega letvenjaka;
4. nega drogovnjaka;
5. nega debeljaka;
6. uvajanje sestoja v obnovo;
7. zadržano nadaljevanje obnove;
8. pospešeno nadaljevanje obnove;
9. končni posek (pri naravni obnovi);
10. nega raznomerne gozda s poudarkom na povečevanju lesne zaloge;
11. nega raznomerne gozda z vzdrževanjem strukture;
12. nega raznomerne gozda s poudarkom na pomlajevanju;
13. sanitarni posek;
14. ni ukrepanja;
15. nega panjevca;
16. obnova panjevca;
17. premenilno redčenje in druge oblike postopne premene;
18. premena;
19. pogozditev.

j) Vrste in vzroki poseka:

Posek se razvrsti po naslednjih vrstah:

1. negovalni posek, ki se deli na redčenje, pomladitveni posek ter prebiralni posek;
2. posek za obnovo s sadnjo;
3. posek na panj;
4. posek poškodovanega in oslabelega drevja;
5. sanitarni posek;
6. posek za gozdno infrastrukturo (vlake, žičnice);
7. posek zaradi krčitev;
8. druge vrste poseka;
9. posek brez odobritve.

Posek poškodovanega in oslabelega drevja in sanitarni posek se evidentirata po naslednjih vzrokih poseka: insekti, bolezni in glive, divjad, veter, sneg, žled, plazovi in usadi, požar, lokalna imisija, poškodbe zaradi dela v gozdu, drugi znani vzroki, neznani vzroki.

Posek zaradi krčitev se evidentira po naslednjih vzrokih poseka: ceste, drugi infrastrukturni objekti (daljnovodi, plinovodi, ipd.), urbanizacija, kmetijstvo, drugo.

k) Gojitvena in varstvena dela, ki se določajo v gozdnogospodarskih načrtih, so (v oklepajih so merske enote, v katerih se dela določajo):

1.0.0 Gojitvena dela

1.1.0 Dela za obnovo gozda

1.1.1 priprava sestoja (ha)

1.1.2 priprava tal (ha)

1.1.3 saditev (ha in navedba drevesne vrste)

1.1.4 setev (ha in navedba drevesne vrste)

1.1.5 gnojenje (ha)

1.2.0 Negovalna dela

1.2.1 obžetev (ha)

1.2.2 nega mladja (ha)

1.2.3 nega gošče (ha)

1.2.4 nega letvenjaka (ha)

1.2.5 nega prebiralnega gozda (ha)

1.2.6 obžagovanje (ha)

1.2.7 nega drogovnjaka (ha)

2.0.0 Varstvena dela

2.1.0 Varstvo pred požari

2.1.1 graditev protipožarnih presek ali zidov (km)

2.1.2 vzdrževanje protipožarnih presek ali zidov (km)

2.1.3 drugo varstvo pred požari (delovni dnevi - d.d.)

2.2.0 Varstvo pred erozijo (delovni dnevi)

2.3.0 Varstvo pred žuželkami (delovni dnevi)

2.4.0 Varstvo pred boleznimi (delovni dnevi)

2.5.0 Varstvo pred divjadjo

2.5.1 zaščita s premazom (ha)

2.5.2 zaščita s količenjem ali tulci (kos)

2.5.3 zaščita z ograjo (m)

3.0.0 Nega habitatov prosto živečih živali

3.1.0 Vzdrževanje grmišč (ha)

3.2.0 Vzdrževanje travinj (ha)

3.3.0 Vzdrževanje vodnih površin (delovni dnevi)

3.4.0 Postavitev in vzdrževanje valilnic in druga podobna dela (delovni dnevi)

Dela varstva pred požari, žuželkami in boleznimi se določajo na ravni GGE, vsa druga dela po odsekih.